

בש"פ 2884/14 - אדיר מלול נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2884/14

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: אדיר מלול

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים במ"ת 5689-04-14 מיום 8.4.2014 שניתנה על-ידי השופטת נ' בן אור

בשם העורר: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיבה: עו"ד מורן פולמן

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת נ' בן אור) במ"ת 5689-04-14 מיום 8.4.2014, בה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

עיקרי העובדות

2. ביום 30.3.2014 הוגש נגד העורר כתב אישום בעבירות של פציעה, סחיטה בכוח, סחיטה באיומים, הדחה

עמוד 1

בחקירה ואיומים. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

לפי פרטי כתב האישום, ביום 4.3.2014, סמוך לשעת חצות, הגיע העורר יחד עם חברו, אלירון, לביתם של המתלוננת ואחיה, שניהם קטינים (להלן: הקטינה והקטין בהתאמה). העורר נכנס לחדרה של הקטינה, על אף התנגדותו של הקטין, ולאחר שזו סירבה להתלוות אליו לביתו, החל להכות בעוצמה את חברו של האח הקטין (להלן: המתלונן) שנכח במקום. במשך כשלוש שעות הכניס העורר את המתלונן לבית לסירוגין רק כדי להכותו כל אימת שהקטינה לא עשתה כרצונו. ניסיונות הקטין להרגיע את העורר לא הועילו. במהלך האירוע הורה העורר לאלירון לקחת את מכשירי הטלפון הנייד של הקטין והמתלונן כדי למנוע מהם להזעיק עזרה, ובהמשך הורה לו להצטייד בכלי חד ולדקור את המתלונן על מנת שהקטינה תעשה כרצונו. העורר הפעיל אלימות גם כלפי הקטינה בגרירתה תוך משיכת שערוניה וחניקתה, ואיים עליה כי ידקור את החבר שלה אם יתקרב אליה.

כתב האישום ממשיך בתיאור מעשי הדחה בחקירה, שכללו ניסיון להניע את המתלונן לחזור בו מהתלונה תמורת פיצוי כספי, ואיומים כלפי שוטר שנכח בבית המשפט וטען בדיון בבקשת המעצר.

עיקרי החלטת בית המשפט המחוזי

3. בית המשפט המחוזי עמד על המסוכנות הרבה הנשקפת מצדו של העורר, כפי שהיא נלמדת מהראיות לכאורה בדבר התנהלותו האכזרית וחסרת הגבולות שכללה הפעלת כוח רב כלפי קטינים. הודגש כי האירוע נמשך זמן רב, תוך שהעורר יכול היה במהלכו לעמוד על משמעות המעשים המיוחסים לו ולהפסיקם. לכך נוסף עברו הפלילי של העורר המעיד על התנהלותו האלימה, ועל כך שאף עונשי המאסר שכבר ריצה בעבר לא עזרו לריסון תוקפנותו. כמו-כן נדחתה הטענה בדבר אפליה כלפי העורר לעומת חברו אלירון, שנגדו לא הוגש כלל כתב אישום, משום שהמשיבה סברה כי קיים שוני ביכולת ביסוס אישום נגדו בראיות. בית המשפט המחוזי עמד על השוני בין האירוע דנן לבין החלטות אחרות שאליהן הפנה בא כוחו של העורר שבהן נבחנו חלופות מעצר, משום שבהן נדונו נאשמים ללא עבר פלילי, או שמעורבותם באירוע האלים הייתה משנית. לאור האמור, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

עיקרי טענות הצדדים

4. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי כשנמנע מלבחון חלופת מעצר ולא הורה על עריכתו של תסקיר מעצר בעניינו. לטענתו, גם כאשר קיימת עילת מעצר בעבירות חמורות כבעניין דנן, קיימת חובה על בית המשפט לבחון אפשרות של חלופת מעצר שיהא בה כדי להפיג את הסיכון הנשקף מהעורר. העורר הוא צעיר בן 22 שנים. בשנתיים האחרונות, עד לביצוע העבירה, בחר העורר לעלות על "דרך המלך" ולהשתקם. העורר הביע חרטה על מעשיו וזו מגבירה את האמון שניתן לתת בו כיום. העורר הוסיף כי המסוכנות הנשקפת ממנו היא נקודתית, היא כרוכה במתלוננת, כך שיהיה בחלופת מעצר כדי לשלול מסוכנות זו. לשיטת בא כוחו של העורר, מדובר בהזדמנות האחרונה לאפשר את שיקומו של העורר בטרם ישקע בעולם העברייני אם יוותר במעצר.

5. מנגד, הדגישה המשיבה את חומרת העבירות בפרשה ואת עברו הפלילי של העורר שכולל מספר הרשעות, גם הן בעבירות אלימות. לאחרונה אף הוגש כתב אישום נוסף נגד העורר לפיו הוא איים על אמו ועל שוטרים, כך שלא

נראה שבשנים האחרונות ניהל העורר אורח חיים נורמטיבי כנטען על-ידו. משלא ניתן לתת אמון בעורר ולאור המסוכנות שנשקפת ממנו, יש להשאיר את החלטת המעצר עד תום ההליכים על כנה. המשיבה הוסיפה וצינה כי מוסדות השיקום שהציע העורר אינם "סגורים הרמטית" ואין בהם כדי לאיין את מסוכנותו.

דיון והכרעה

6. כידוע, סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, מחייב לבחון, בנוסף לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, האם ניתן להשיג את מטרות המעצר באמצעות חלופת מעצר שפגיעתה בחירותו של נאשם היא פחותה. הבחינה הנדרשת היא דו-שלבית: ראשית, על בית המשפט לבחון אם קיימת אפשרות להסתפק בחלופת מעצר כדי להפיג את עילת המעצר, וככל שהתשובה לכך חיובית יש לבחון התאמתה של חלופה קונקרטית, לעיתים תוך היזקקות לתסקיר מעצר. על כן, ככל שבית המשפט סבור כי עילת המעצר היא בעוצמה גבוהה עד כי לא ניתן לאינה בדרך של חלופת מעצר, מתייחר הצורך בבחינת חלופת מעצר קונקרטית, וממילא אין צורך להורות על עריכת תסקיר מעצר (בש"פ 3391/13 עווידהנ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.5.2013) והאסמכתאות שם).

7. נתתי דעתי על טענותיו של ב"כ העורר, במיוחד על אלה המכוונות לשיקום. ברם, מסוכנותו של העורר רבה, כפי שניתן ללמוד מן העבירות הקשות שבהן הואשם ומנסיבות ביצוען, נגד קטינים, באירוע אלים שנמשך שעות רבות. גילו הצעיר של העורר הוא אכן שיקול התומך בגישה טיפולית ושיקומית, ואכן אין להתעלם מחשש כי שהות בחברה עבריינית בבית המעצר לא תיטיב את אורחותיו (השוו לבש"פ 9010/12 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (18.12.2012) לעניין קטינים). עם זאת, עברו הפלילי של העורר מכביד מאד, אין עליו מורא מפני החוק, כפי שניתן ללמוד ממכלול הנסיבות, ההתנהגות העבריינית והאיומים. גם מאסר על-תנאי אשר תלוי ועומד לחובתו של העורר, לכאורה לא הרתיעו. התמונה המצטיירת היא כי אין ניתן לאיין את מסוכנותו של העורר באמצעות חלופת מעצר, גם לא להפחיתה במידה שתניח את הדעת, וכי לא ניתן לתת בו את האמון ההכרחי לשם שקילת חלופת מעצר. שיקולים אלה הם גם שנטענו ועמדו לפני בית המשפט המחוזי בהחלטתו. מסוכנותו של העורר כפי שהיא נחזית לעת הזו, היא ברמה גבוהה, במידה שאינה מאפשרת את שחרורו לחלופת מעצר. משום כך, אכן לא היה מקום לבחון התאמתה של חלופה קונקרטית, ואין טעם בהפנייתו של העורר לשירות המבחן. מוטב לייחד את משאבי שירות המבחן לאותם מצבים שבהם עשוי תסקיר להועיל לשם שחרור ממעצר.

8. אשר על כן הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ח באייר התשע"ד (18.5.2014).

ש ו פ ט